

que la retrata en un Tracto corto,
pero puro, eloquente y dulce de
Versos Latinos un insigne Poëta
Mexicano (*), que acabó de escri-
bir en Italia, y cuyos inimitables
rasgos, que le dictaron de acuerdo
la eloqüencia de su raro numen
poëtico, y el abrasado amor á
Maria Santisima de Guadalupe,
ha parecido oportuno trasladar
aquí.

Cum

(*) El P. Diego Josef Abad, Religioso que fue de la
Compañía de Jesus, nació en primero de Junio de 1727
en un pequeño Pueblo del Obispado de Mechoacan de la
Nueva España. Compuso unas Paésias Heroicas Latinas,
que intituló: *Jacobi Josephi Labbe Selenopolitani de Deo,
Deoque Homine Heroica*, que hizo reimprimir en Ferrara
en 1775. Poésias excelentes, dignas verdaderamente de su
divino Obgeto, y Poëta, que con admiracion de los siglos,
y no sin una noble envidia de las demás Naciones, hará
un honor inmortal á España, y será las dulces delicias de los
Poëtas Catolicos. El Tracto que se cita lo trae dicho Poëta
en el Canto 38, que intituló: *Religio Victrix*, desde el
verso 611, hasta el 630 de la y presion hecha en Ferrara,
año de 1775.

CUM *Fide* adorandum, & mag-
na tibi *Mexice* signum
Exhibitum, lapsa & meliora ancilia
coelo:
Præsidium æternum tibi tutamque
futuram.
Namque Dei coram adstante, & sic
Matre jubentē;
Saxoso sterilique solo medioque De-
cembri
Erupere rosæ. Quas asperiore, ru-
dique
Palliolo implicitas, simul atque An-
tistite coram
(Infula cui sacros umbrabat pendula
crines)
Indigena explicuit (¡mirum!) ecce
impressa repente
Palliolo est, qualem vix fingere pos-
set *Apelles*
Ali-

Aligero innixa, & siruosæ cornua
Lunæ
Calcans, & circum radiati lumine
Solio,
Et stellis vestita Dei Genitrix Ima-
go:
Illius omnino ad normam, spe-
ciemque, sereno
Cœlo tranquillus quam *Patbmo* vi-
derat exul:
Qua neque amabilius quidquam est,
neque pulchrius Orbe.
; Ut memini! ; Ut videor, te nunc
quoque, Virgo, videre!
Quod fas, hoc facio. Memor hinc,
& cernuus, ad te
Quæ sola ire queunt, pulcherrima
flore Virgo,
Crebra, & itura quidem citius sus-
piria mitto.

SANC-

SANCTISSIMI IN CHRISTO PATRIS,
& Domini nostri Domini Benedicti Di-
vina Providentia Papæ XIV. Apostolicæ
literæ in forma Brevis in quibus Offi-
cium, & Missa propria B. V. Mariæ, sub
titulo de Guadalupe, die xii. Decembris,
sub ritu duplici primæ classis cum Octa-
va, recitandum, & celebranda conce-
duntur: eademque Beatissima Dei Ge-
nitrix in Primariam Novæ Hispaniæ Pa-
tronam rite adlecta declaratur: & ejus-
dem Templum Mexicanum una cum
Congregatione inibi in honorem ejus-
dem B. Virginis sub eodem titulo erecta,
vel erigenda cœlestium munerum the-
sauris, de benignitate Apostolica
largissime ditatur.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Non est equidem, quod Nos in hoc

A

ip-

ipso potissimum Apostolica omnium Ecclesiarum sollicitudinis & procuratoris gravissimo ministerio imbecilitati nostrae à Supremo Pastorum Principe Jesu Christo, cujus vices in terris plane immerentes gerimus, imposito rite sancteque obeundo ferre defessos magis reficere & recreare videatur, quam cum opportuna sese Nobis offerunt occasiones per quas Pontificiae benignitatis auctoritatisque partes adhiberi à Nobis petitur, ut filialis omnium Christianifidelium erga Sanctissimam Virginem MARIAM Immaculatam cultus & veneratio in Regionibus praesertim ab Europa nostra longissime dissitis magis magisque foveatur atque adaugeatur. Oblatus siquidem Nobis nuper fuit supplex libellus tenoris sequentis:

Beatissime Pater.

In illa America parte, quae Nova Hispania nuncupatur, eximia viget in
cor-

corde Fidelium tenera devotio erga Beatissimam Virginem, quae jure merito de illis populis potest asserere: *Et radicavi in populo honorificato.* Simul cum Fide & Evangelicae praedicationis lumine ingressa est erga Salvatoris nostri Matrem filialis reverentia & amor: ubique Imagines Beatissimae Virginis tam in ipsa Nova Hispania elaboratae, quam ex Europa translatae ad exemplar earum, quae alibi celebrantur, in Templis, Sacellis, alisque locis sacris conservantur, & a populorum frequentia, & pietate variis obsequiis coluntur. Monstrant se esse filios tam Hispani, quam Indi, & Clementissima Dei Genitrix monstrat se esse Matrem, innumerisque gratiis & prodigiis tam spiritualibus, quam temporalibus Fidelium necessitatibus peramanter subvenit. At inter praecipuos favores, quos huic Regioni concessit, illud celebratissimum est, quod coram Episcopo Mexicano mirabiliter depicta apparuerit, &

4
ad hunc usque diem in celeberrimo Sanctuario dicto de Guadalupe præsens sit omnium auxilium, & refugium. Brevem facti noticiam constanti traditione, & Auctorum testimonio suffultam hic compendiose subjungimus.

Decennio post subjugatum Christo Domino Imperium Mexicanum, Sabbatho quinto Idus Decembris pius e plebe Neophytus Joannes Didacus nomine, e vicino oppidulo suo Mexicum ad S. Francisci ædes Sacris assistendi, audiendæque Catechesis adibat desiderio. Cum e parvi montis Mexico tria miliaria dissiti radicibus, quæ iter est, cælestis harmonia Joannis oculos evocat in montis cacumen. In eo videt Iri circumcinctam Cœli Reginam, a qua vocatus, benignissimeque acceptus jubetur Episcopum (qui postmodum primus Archiepiscopus Mexicanus fuit renunciatus) Venerabilem Joannem de Sumarraga Minoritam adire, Templumque ibidem loci suo

5
suo sibi nomine postulare, quod profecto totiùs hujus Orbis foret asyllum. Audita Episcopus legatione, metuens ne quid doli subesset, multa sciscitatus a Legato, eum in præsentius tempus dimisit, quasi rem maturius consulturus. Reddit Joannes ad Virginem in eodem montis cacumine illum expectantem, responsoque Episcopi exposito, suam causatus vilitatem, precatusque ut mitteret, cui major fides adhiberetur, jussus bono animo esse, jubetur iterum altera die Episcopum adire, secundòque Templum postulare.

Ad iteratam Episcopus legationem suspensus animi, mitiùs ac pridie Legatum alloquitur, aitque illi se libentissime pariturum, accepto alio clariore signo Virgineæ voluntatis. Recipit Joannes petiturum & abiit. Mittit Episcopus e suis familiaribus duos, qui aliquanto a longe Joannem sedulo observent, quocum loquatur in monte. At ubi ad hujus

jus pervenit radices, ex eorum oculis evanuit, ut ab eis toto monte diligentissime quæsitus, inventus non sit. Dum reduces apud Episcopum Magiæ Neophytum criminantur, Beatissima Virgo responsum, petitionemque Episcopi cognoscit ex Joanne, signumque sequenti se die, feria scilicet secunda, daturam pollicetur. Ea Joannes ad Virginem redire non potuit, invento domi Joanne Bernardino patruo suo posito in extremis. Neque feria tertia redisset, Sacerdotem acciturus, qui patruo suo Ecclesiæ Sacramenta ministraret moribundo. Ne igitur a Deipara detineretur, si, quæ aliàs iter faceret, opposita pergit via, Sacerdotem vocaturus; sed frustra. Nam occurrens illac Piissima Virgo solatur illum, securumque reddit de patruo salute, quam illi tunc apparens concesserat, jubet illum montem subire, floresque legere Episcopo ferendos insignum.

Ergo collectos flores virginis ipsa
De-

Deipara manibus vili componit in ricino, id est inopum pallium Indorum, præcipitque, uti ad Episcopum ferat, nullo ostendat in via. Ricinum per vim explicare conantes Episcopi familiares, nullum tamen florem tenere potuerunt, modo veros putantes, arte modo phrygia elaboratos. Ut coram Episcopo Joannes pallium expandit, veris, bellissimis, recentique rore madidis floribus decidentibus, in eodem ricino non modo supra, verum & contra omnia picturæ præcepta, apparuit, quam veneramur Beatissimæ Virginis Imago Guadalupana, parvo suffulta Cherub., regio diademate insignis, manicata, & infra talos promissa tunica, partim candidi, partim coloris puniceæ: ad hæc exigua cruce in collo depicta, junctisque ad pectus manibus, vultu Indæ puellæ placidissimo, leniterque dejectis oculis, adeo illi, quæ in Apocalypsi describitur quàm simillima, ut & selcentum & duodecim radiis picturæ totam

tam oram ambiat, & luna sub pedibus ejus aspiciatur, nisi quod pro duodecim, quibus illa coronatur stellis, sex supra quadraginta in cæruleum hujus peplum dispersæ numerentur. In ea nihil non mirum: pictura e floribus media hieme e solo summe sterili, & spinarum solum feraci collectis: in linteo adeo levidensi, ut a tergo velut per transennam Templum videntibus facile pateat; quin post duo secula Nitrum vicini lacus, quod argentum, aurum, & æs erodit, summam ejus pulchritudinem, vividissimosque colores, vel levissime violaverit.

In loco a Virgine Deipara designato, facto olim parvo Sacello, Indus, & ejus patruus obsequio Beatissimæ Virginis ad dicti perstiterunt usque ad mortem, donec crescente populorum devotione erectum est Templum, quo deinde aliud multo magnificentius fuit extructum, in quo expensa fuerunt 475 millia ponderum argenteorum, quæ totidem scuta

Ro-

Romana fere conficiunt, præter supellectilem & ornatum; omissis enim aureis artefactis, & reliqua supellectile, res ex solo argento confecta sex mille libras Italicas, seu novem mille se libras Hispanas (vulgo marcos) circiter adæquant, Tabernaculum, in quo collocatur Imago, septuaginta septem millia ponderum constat. Nec mirum est, quod in dies creverit devotio, cum præter miracula, quæ in tota nova Hispania contigisse narrantur, ipsum Capitulum Mexicanum attestetur, posse sperari auxilium præsens, & liberationem ab epidemia (ut de facto evenit anno 1727) intercessionem Beatissimæ Virginis, quia id experta fuerat Civitas Mexicana jam anno 1696 & 1697 quo conversus populus ad B. Virginem ab immensa mortalitate liberatus est. Quod idem expertus fuit contra periculosam aquarum inundationem anni 1665 & 1666, sed præcipue anno 1629. Addit præterea

B

Ca-

Capitulum Metropolitanum Mexicanum constantem, & indubiam traditionem esse, quod cum prius possessi & obsessi in magna copia illas Regiones infestarent, & simulachra idolorum ope dæmonis loquerentur, post Sanctissimæ Imaginis apparitionem nulla hujusmodi mala eveniunt, quod & Indi & Hispani huic Sanctissimæ Imagini acceptum referunt. Unde ipse Rex Catholicus specialem protectionem hujus Sanctuarii sibi assumpsit, & ad augendum cultum Beatissimæ Virginis insignem Collegiatam inibi erexit, Matritique sub sua protectione accepit Congregationem sub eodem titulo erectam. Neque solum illa Diocesis Mexicana, sed tota illa pars Americæ, quæ nova Hispania nuncupatur, insigni erga hoc Sanctuarium devotione afficitur.

Inter alia pietatis officia illud præcipuum fuit, quod cum anno 1737 per illam Regionem pestis grassaretur, stabilivit tam Gubernium Sæculare, quam

Ca-

Capitulum in Diocesisbus Novæ Hispaniæ eligere in specialem & principalem Patronam B. Virginem sub hoc titulo de Guadalupe, quod per secreta suffragia factum est, & dies de præcepto ab Archiepiscopo Mexicano fuit indicta, & religiose observatur, remanente (ut exprimitur in Literis Pastoralibus) recursum ad Sedem Apostolicam pro Officio, & Missa cum Octava. Et omnia facta videntur juxta eam, quæ Sanctitas Vestra præscribit in celebratissimo Opere de Servorum Dei Beatificatione &c. tom. iv. part. 2. cap. 15. Quod vero attinet ad publicationem de præcepto, ait Sanctitas Vestra eodem cap. 15. num. 12. *Potest Episcopus de consensu Cleri & Populi instituire Festum de præcepto.*

His ita constitutis P. Joannes Franciscus Lopez, Societatis Jesu, Procurator Provinciæ Mexicanæ, in libro ad hunc effectum edito, omnia documenta collecta habet, eumque cum aliis etiam libris

edi-

B 2

editis, qui de hoc argumento pertractant, Sanctitati Vestrae humillime offert, doletque non reperiri authentica documenta a testibus de visu, quae olim exitisse compertum est, adeo enim Archivum defectuosum est, ut neque ipsius primi Episcopi subscriptio aliqua in eo reperitur: imo cum inveniatur hujus miraculi veritatem jam in hac Curia fuisse propositam, nullum ex documentis tunc adductis modo reperire potest; ex constanti tamen & inconcussa traditione, & veritate fretus ex iis documentis, quae modo collegit, nomine praesertim Archiepiscopi, totius Cleri Mexicani, Episcopi, & Capituli Vallisoletani, caeterorumque Antistitum Novae Hispaniae pietate erga Deiparam, & desiderio promovendi ejus cultum, & Patronae Principalis praerogativas ferventium, ut ex iisdem Literis ad Sanctitatem Vestram datis patet, in actu praesentandi Sanctitati Vestrae exemplum in omnibus simile & ante ipsam

Sa-

Sacram Imaginem (quod valde singulare est) delineatum, & justis mensuris expressum, rogat humiliter Sanctitatem Vestram sequentes gratias.

Ut dignetur principalis Patronae titulum confirmare, approbando Officium proprium & Missam, quae ita sunt ordinata, ut ad Sanctuarium nostrum unice spectare videantur, addita in fine sextae Lectionis brevi noticia Apparitionis Sacrae Imaginis, & Electionis ejusdem in Patronam Novae Hispaniae.

Ut dignetur Indulgentiam Plenariam duodecim vicibus in anno concedere visitantibus celeberrimum Sanctuarium in diebus ab Archiepiscopo Mexicano designandis, in aliis duodecim anni diebus similiter ab Ordinario designandis septem annos & totidem quadragenas, & centum dies Indulgentiae quotidianae visitantibus Altare Beatissimae Virginis.

Ut dignetur iterum approbare & confirmare Altare Privilegiatum perpetuum

a Sanctitate Vestra eidem Ecclesie jam concessum.

Ut Confraternitati utriusque sexus Christifidelium in dicta Ecclesia sive jam erecta, sive erigenda dignetur concedere aliquas Indulgentias, & gratias spirituales.

Ut Ecclesie ejusdem Beatæ Mariæ Virginis sitæ in vertice Montis de Guadalupe impertiri dignetur Indulgentiam Plenariam in diebus Apparitionis, & Dedicacionis S. Michaelis Archangeli.

Quæ omnes Indulgentiæ applicari valeant per modum suffragii defunctis Fidelibus. Quod &c.

Of-

Officium vero & Missa hujusmodi sunt tenoris sequentis,

Mexican. sive Regni Novæ Hispaniæ

Die 12. Decembris.

OFFICIUM IN FESTO B. M. VIRGINIS

Nuncupat. de Guadalupe.

Duplex primæ Classis cum Octava.

IN PRIMIS VESPERIS.

Antiph. Dum esset Rex &c.

Psalm. 109. Dixit Dominus.

Antiph. Lava ejus.

Psalm. 112. Laudate Pueri.

Antiph. Nigra sum.

Psalm. 121. Letatus sum.

Antiph. Jam Hiems transit.

Psalm. 126. Nisi Dominus.

Antiph. Speciosa facta es.

Psalm. 147. Lauda Hierusalem.

Capitulum = Ab initio = *Hymnus* =

Ave Maris &c.

ŷ.